

**ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
КУТЛУ-БУКАШСКОГО СЕЛЬСКОГО
ПОСЕЛЕНИЯ
РЫБНО-СЛОБОДСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН**

422665, с. Кутлу-Букаш,
ул. Советская, дом 32

Тел.: (84361) 31642, факс: (84361) 31642, e-mail: Kbuk.Rs@tatar.ru, сайт: ribnaya-sloboda.tatarstan.ru

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БАЛЫК БИСТӘСЕ
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
КОТЛЫ БӨКӘШ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ
БАШКАРМА КОМИТЕТЫ**

422665, Котлы Бөкәш авылы,
Совет урамы, 32 нче йорт,

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

2017 елның 16 ноябре

Котлы Бөкәш ав.

КАРАР

№ 32

**2017-2035 елларга Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль
районы Котлы Бөкәш авыл жирлегенең социаль инфраструктурасын
комплекслы үстерү программасын раслау турында**

Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы, “Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында” 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, “Жирлекләрнең, шәһәр округларының социаль инфраструктурасын комплекслы үстерү программаларына карата таләпләрне раслау турында” Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2015 елның 1 октябрдәге 1050 нче номерлы карары, Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Котлы Бөкәш авыл жирлегенең Генераль планы нигезендә, Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Котлы Бөкәш авыл жирлегенә Башкарма комитеты **КАРАР БИРӘ**:

1. 2017-2035 елларга Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Котлы Бөкәш авыл жирлегенең социаль инфраструктурасын комплекслы үстерү программасын расларга.
2. Әлеге карарны жирлекнең “Интернет” челтәрендәге рәсми сайтында һәм ТР Балык Бистәсе муниципаль районының рәсми сайтында бастырып чыгарырга (игълан итәргә).
3. Карарның үтәлешенә контрольлек итүне үземнең жаваплылыкта калдырам.

Татарстан Республикасы
Балык Бистәсе муниципаль районы
Котлы Бөкәш авыл жирлегенә Башлыгы

Г. Г. Нәжипов

Татарстан Республикасы
 Балык Бистәсе муниципаль
 районы Котлы Бөкәш авыл жирлегенә
 Башкарма комитетының
 2017 елның 16 ноябрәндәгә
 32 нче номерлы карары белән
 расланды

2017-2035 елларга Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Котлы Бөкәш авыл жирлегенә социаль инфраструктурасын комплекслы үстерү программасы

Программаның паспорты

Программаның аталышы	2017-2035 елларга Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Котлы Бөкәш авыл жирлегенә социаль инфраструктурасын комплекслы үстерү программасы
Программаны эшләү өчен нигез	-“Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында” 2003 елның 6 октябрәндәгә 131-ФЗ номерлы Федераль закон - Котлы Бөкәш авыл жирлегенә Генераль планы - Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районының территориаль планлаштыру схемасы
Программаның заказ бирүчесенә исем, аның урнашу урыны	Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Котлы Бөкәш авыл жирлегенә Башкарма комитеты, адрес: 422665, ТР, Балык Бистәсе муниципаль районы, Котлы Бөкәш авылы, Совет урамы, 32 нче йорт
Программаны эшләүченә аталышы, аның урнашу урыны	Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Котлы Бөкәш авыл жирлегенә Башкарма комитеты, адрес: 422665, ТР, Балык Бистәсе муниципаль районы, Котлы Бөкәш авылы, Совет урамы, 32 нче йорт
Программаның максаты	Социаль-көн күреш ихтыяжлары нигезендә инфраструктура һәм объектларның социаль системаларын үстерүне тәмин итү, халыкның яшәү шартларын яхшырту һәм әлегә инфраструктураны үстерүнең төгәл балансланган перспективасын билгеләү. Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Котлы Бөкәш авыл жирлегенә социаль-икътисади үсешен яхшырту.
Программаның бурычлары	- Котлы Бөкәш авыл жирлегенә халыкның социаль инфраструктура объектлары белән тәмин ителешен дәрәжәсен күтәрү; - Котлы Бөкәш авыл жирлегенә халык тарафыннан социаль инфраструктура объектларын файдалануның иминлеген, сыйфаты һәм нәтижәлеген; - Котлы Бөкәш авыл жирлегенә социаль инфраструктура объектларына булган билгеләнгән ихтыяжлары нигезендә Котлы Бөкәш авыл жирлегенә социаль инфраструктурасының балансын, перспективасын үсешен; - шәһәр төзелешен проектлаштыру нормативлары нигезендә; мәгариф, сәламәтлек саклау, физик культура һәм гаммәви спорт һәм мәдәният өлкәләрендә жирлек халыкның хезмәт күрсәтүләрен белән тәмин ителешенә исәп-хисап дәрәжәсенә ирешү;

	- гамәлдәге социаль инфраструктура эшләвенәң нәтижәлелеге.
Халыкның социаль инфраструктура объектлары белән тәэмин ителешенәң максатчан күрсәткечләре (индикаторлары)	Социаль инфраструктура объектларын төзү күләмнәренәң үсеше.
Программаны тормышка ашыру сроклары һәм этаплары	Программаны тормышка ашыру срогы – 2017-2035 еллар. I этап – 2017 елдан 2021 елга кадәр II этап – 2022 елдан 2035 елга кадәр
Программаны финанслау күләмнәре һәм чыганақлары	Финанслау чыганақлары –Татарстан Республикасы бюджеты
Программаны тормышка ашыруның көтелгән нәтижәләре.	Котлы Бөкәш авыл жирлегә халкының перспективадагы санын исәпләү нигезендә социаль инфраструктурасы объектлары белән тәэмин ителешә. Социаль инфраструктура хезмәтләренә халыкның ихтыяжын канәгатьләндерү.

Халыкның тормыш (тереклек) эшчәнлегә социаль инфраструктура булдыру һәм үстерү белән тәэмин ителә – эшчәнлекләре кешенәң мәгарифкә, медицина хезмәтенә ихтыяжларын канәгатьләндерүгә, ял вакытын оештыруга, физик культура һәм спорт белән шөгыйльләнүгә юнәлтелгән оешмалар һәм учреждениеләр жыелмасы белән. Халыкның тормыш дәрәжәсен яхшырту - социаль сәясәтнең өстенлекле бурычы. Бу бурычны хәл итүдә төп юнәлешләренәң берсе-Балык Бистәсе муниципаль районының социаль-икътисади үсешен тәэмин итә торган үсеш алган социаль инфраструктура булу. “Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында” 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Законны гамәлгә ашыру зарурлығы муниципаль дәрәжәдә генә түгел, аерым авыл жирлекләре дәрәжәсендә дә нәтижәле үсеш стратегиясен эшләү ихтыяжын актуальләштердә. Авыл жирлеген үстерүнең стратегик планы аның территориясендә яшәүче халыкның һәм аның территориясендә барган процессларның ихтыяжларына жавап бирә. Котлы Бөкәш авыл жирлегенәң социаль инфраструктурасын комплекслы үстерү программасында (алга таба – Программа) жирлекнең стратегик максатлары, ресурслары, потенциалы һәм уртача сроклы перспективага социаль үсешенәң төп юнәлешләре турында төгәл күзаллаулар тупланган. Моннан тыш Программа авыл жирлеген социаль үстерүнең стратегик максатларына ирешүгә юнәлдерелгән чараларны тормышка ашыру өчен ресурслар, башкаручылар һәм сроклар буенча бәйле жыелманы үз эченә ала. Жирлекне үстерү максатлары һәм программа чаралары, шулай ук аларны тормышка ашыру өчен программада билгеләнгән кирәкле ресурслар, килеп туган хәлгә, эчке һәм тышкы шартларның үзгәрүенә карап, ел саен төзәтмәләр кертелә һәм тулыландырыла ала. Әлегә программаны эшләү Котлы Бөкәш авыл жирлегенәң тотрыклы үсешенәң социаль әһәмияте буенча өстенлекле стратегик линияләрен билгеләү зарурлығына бәйле – потенциалга ия булган территорияләр, географик, демографик, икътисадый, социаль-мәдәни потенциалга, жирлек социумы өчен перспективалы һәм актуаль булган территорияләр. Программа икътисадны тотрыкыландыруга һәм үстерүгә, халыкның мәшгульлегә дәрәжәсен күтәрүгә, социаль проблемаларны хәл итүгә ярдәм итә торган чаралар комплексын гамәлгә ашыруга юнәлтелгән.

Программа гамәлдәге законнар таләпләре нигезендә эшләнгән. Программа Балык Бистәсе муниципаль районының Котлы Бөкәш авыл жирлегенәң социаль инфраструктурасын үстерү өчен сәламәтлек саклау, мәгариф, мәдәният объектларын капитал ремонтлау һәм реконструкцияләү юлы белән шартлар тудыруга тиеш.

1. Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Котлы Бүкәш авыл жирлегә социаль инфраструктурасының гамәлдәге торышына (хәленә) сыйфатлама

1.1 Жирлекнең социаль-икътисадый хәле тасвирламасы

Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районының Котлы Бөкәш авыл жирлегә түбәндәге торак пунктларны үз эченә ала: Котлы Бөкәш, Мәмле Казак Чаллысы, Сатлыган, Тәбәрде Чаллысы авыллары.

Административ үзәге – Котлы Бөкәш авылы.

Котлы Бөкәш авыл жирлегендә халык саны: 1984 кеше.

Котлы Бөкәш авыл жирлегенә административ үзәгеннән район үзәгенә кадәр ераклык 40 км, Республика үзәгенә кадәр (Казан ш.) – 125 км.

Муниципаль берәмлек жирләренә гомуми мәйданы – 488,3га.

1.2. Гамәлдәге социаль инфраструктура объектларының техник-икътисадый параметрлары

Авыл жирлегендә түбәндәге учреждениеләр һәм оешмалар урнашкан:

(Авыл жирлегә территориясендә булган барлык учреждениеләр һәм оешмаларны тасвирларга кирәк)

1. Белем бирү учреждениеләре: МБМУ- 1, укучылар саны-219;
2. Сәламәтлек саклау учреждениеләре: Котлы Бөкәш авылында табиблык амбулаториясе, ФАП-2 данә, Мәмли Казак Чаллысы, Тәбәрде Чаллысы авылларында;
3. Мәдәни-ял итү тибындагы учреждениеләр: китапханәләр саны – 2 берәмлек, АМЙ – 2 берәмлек Котлы Бөкәш авылында 350 урынга, Тәбәрде Чаллысы авылында 50 урынга;
4. Котлы Бөкәш авылында спорт мәйданчыгы -2 берәмлек;
5. Почта элемтәсе бүлекчәсе (Почта) – 1 берәмлек.
6. Кибетләр – 11 данә.

1.3. Социаль инфраструктура хезмәтләренә фаразланган ихтыяж

Базар икътисады үсеш алган саен социаль өлкәнең әһәмияте даими рәвештә арта бара. Социаль инфраструктура – эшчәнлегә шәхси ихтыяжларны канәгатьләндерүгә, тормыш эшчәнлеген һәм халыкның интеллектуаль үсешен тәэмин итүгә юнәлдерелгән объектлар җыелмасы, ул – мәгариф, сәламәтлек саклау, мәдәният, туризм һ.б. хезмәтләр күрсәтү рәвешендә социаль уңайлыklar тудыручы милли хужалык тармаклары җыелмасы. Социаль өлкә тармаклары ижтимагый житештерү үсешендә зур әһәмияткә ия. Алар халыкның тормыш-көн күрешенә, тормыш сыйфатына турыдан-туры йогынты ясый.

Мәгариф үсешен фаразлау һәм планлаштыру.

Социаль өлкә тармаклары арасында мәгариф мөһим урын алып тора. Гомуми белем бирү мәктәбенәң уңышлы эшләвенәң төп шарты – бу аның матди-техник базасын тиешле хәлдә тоту. Гомуми белем бирү мәктәпләре заманча техник чаралар белән жиһазландырылырга, дәрәсләкләр һәм күрсәтмә эсбаплар белән тәэмин ителергә тиеш.

Күрсәткечләр	Үлчәү берәмлегә	Фактта	Фаразланган
1-6 яшьлек балалар саны	кеше	50	50
Балалар бакчасына йөри	кеше	47	47
Балалар бакчасында төркемнәр саны	данә	4	4
7-17 яшьлек балалар саны	кеше	219	219
5 яшьтән 18 яшькә кадәрге балаларга өстәмә белем алу	%	100	100

Сәламәтлек саклау өлкәсен фаразлау һәм планлаштыру.

Сәламәтлек саклау халыкның сәламәтлеген яхшыртуга, гомер озынлыгын арттыруга ярдәм итә. Сәламәтлек саклау системасын киңәйтү, заманча медицина жиһазларын куллану нәтижәсендә медицина хезмәте күрсәтү сыйфатын яхшыртуга, авыруларны киметүгә ирешелә. Сәламәтлек саклауның беренче чираттагы бурычлары:

- сәламәтлек саклау учреждениеләрендә медицина ярдәменә билгеләнгән күләмен һәм профилактик хезмәт күрсәтүләргә гарантияләү;
- гамәлдәге учреждениеләргә беренче чиратта реконструкцияләү һәм яңаларын төзү;
- квалификацияле белгечләр белән тәмин итү.

Күрсәткечләр	Үлчәү берәмлеге	Фактта	Фаразланган
фельдшер-акушерлык пунктлары	кеше./смена	18	20

Мәдәният һәм спорт учреждениеләре үсешен фаразлау.

Мәдәният өлкәсендә төп бурычлар булып тора: учреждениеләргә гамәлдәге чөптәрен саклап калу; һөнәри һәм үзешчән коллективларның ижади потенциалын арттыру; халыкның нәфис сәнгәтен, халык һөнәрчелеген һәм традицион мәдәниәтне саклап калу һәм үстерү; тармакның экспозиция-күргәзмә эшләрен һәм фәнни-агарту базасын киңәйтү, мәдәниәт һәм сәнгәт учреждениеләре күрсәтә торган хезмәтләргә дәрәжәсен һәм сыйфатын күтәрү һәм аларның халык өчен мөмкин булуын тәмин итү.

Күрсәткечләр	Үлчәү берәмлеге	Фактта	Фаразланган
тәмин ителеш:			
һәркем файдалана ала торган китапханәләр	учреждение	2	2
мәдәни-ял итү тибындагы учреждениеләр	учреждение	2	2
Социаль-мәдәни чараларда катнашучылар саны	катнашучылар саны	400	400
Спорт корылмалары саны	данә	2	2
Физик культура һәм спорт белән даими шөгыльләнүче гражданныр өлеше	%	30	50

1.4. Жирлекнең социаль инфраструктурасын үстерү һәм эшләве өчен кирәкле норматив-хокукый базаны бәяләү.

Муниципаль берәмлекнең социаль инфраструктурасы – катлаулы комплекс, ул кешеләр тормышының төрле төрләре өчен төзекләндерелгән хужалык территориясен, социаль хезмәтләр күрсәтү һәм сервис эшчәнлегенә системалары составындагы хезмәт күрсәтүләр өлкәсен үз эченә ала, шулай ук халыкның имин яшәвенә юнәлдерелгән социаль инфраструктураның эшләве һәм үсеше белән идарә итүнең институциональ яктан тәмин ителгән системасы ул.

Социаль инфраструктураны формалаштыру һәм үстерү шәһәр төзелеше кагыйдәләренә, территорияне төзекләндерү буенча теге яисә бу карарларны жирле үзидарә органы (алга таба –

ЖҮИО) кабул иткэндә гавами тыңлаулар барышында гражданның активлыгына бэйле. Социаль инфраструктура элементларын үстерү белән идарә итүнең муниципаль берәмлекнең теге яисә бу тибындагы ЖҮИО вәкаләтләренә ярашлы рәвештә өстенлекле юнәлешләре социаль өлкә һәм сервис эшчәнлегә объектларын, урам-юл челтәрен һәм кабул ителә торган идарә карарларын объективлаштыруны мәгълүмати тәэмин итү системасын үстерү булып тора.

ЖҮИО социаль тармакларның вәкаләтле оешмаларыннан, шулай ук сервис эшчәнлегә белән шөгыйльләнүче эшқуарлардан чыккан социаль инфраструктураны үстерү буенча инициативаларны хупларга тиеш, шул исәптән, төрле механизмнарны да кертеп, муниципаль заказны формалаштыру юлы белән: максатчан программалар, төзелеш өчен жир бүлеп бирү, торак урыннарны арендау буенча ташламалар һ. б. Муниципаль берәмлекләрнең социаль инфраструктурасын үстерү өлкәсендә хосусый-дәүләт партнерлыгы элегә бизнес һәм жәмгыять ягыннан актив ярдәм алмады.

2. Социаль инфраструктура объектларын проектлаштыру, төзү һәм реконструкцияләү буенча чаралар (инвестицион проектлар) исемлегә (аларны гамәлгә ашыру башка нигезләр буенча бюджеттан тыш чыганаclar хисабына каралган).

Халыкның мәдәни һәм көнкүреш хезмәте күрсәтүгә, хәйрия фондларына һәм иганәчелеккә юнәлдерелә торган шәхси акчалар, профсоюз һәм ижтимагый оешмалар акчалары инвестицияләренә мөһим чыганагы булырга мөмкин.

3. Финанслау күләмен һәм чыганаclarын бәяләү

Каралган программа чараларын финанслау Балык Бистәсе муниципаль районына республика бюджетыннан гомуми финанслау суммасыннан 100% күләмендә субсидияләр хисабына планлаштырыла.

Программа чараларын республика бюджеты акчалары исәбеннән гамәлгә ашыру чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет турындагы законда тиешле тармаclar буенча каралган ассигнованиеләр кысаларында гамәлгә ашырыла.

Таблица №1 Программаның максатчан күрсәткечләре

№	Программаның максатчан күрсәткечләре аталышы	Үлчәү берәмлеге	Программаның тормышка ашырыла башлау база күрсәткече	Максатчан күрсәткечнең еллык кыйммәте					2022-2035 еллар
				2017	2018	2019	2020	2021	
1	Котлы Бөкәш авылында мәктәпкә һәм балалар бакчасына капитал ремонт	объект		0	0	0	0	0	1

2	Тәберде Чаллысы авылы мэдәният йортына капитал ремонт	объект		0	0	0	0	0	1
3	Тәберде Чаллысы авылы ФАП на капитал ремонт			0	0	0	0	0	1
4	350 урынлы Котлы Бөкәш авылы клубына капитал ремонт			0	0	0	0	0	1
5	Котлы Бөкәш авылында универсаль спорт майданчыгы төзелеше			0	0	0	0	0	1

ПРОГРАММА ЧАРАЛАРЫ

Таблица - Программа чаралары (финанс ихтыяжларын бәяләү һәм финанслау чыганаclarы)

Чараның аталышы	Финанслау чыганаclarы	Башкару бәясе, мең сумнарда	Чараларны тормышка ашыруга финанс ихтыяжлары, мең сумнарда						
			2017	2018	2019	2020	2021	2022-2035	
Котлы Бөкәш авылында мәктәпкә һәм балалар бакчасына капитал ремонт	Берләште релгән Бюджет								13650
Тәберде Чаллысы авылы мэдәният йортына капитал ремонт	Берләште релгән Бюджет								1460,0
Котлы Бөкәш авылы клубына капитал ремонт	Берләште релгән Бюджет								4300
Котлы Бөкәш авылында универсаль спорт майданчыгы төзелеше	Берләште релгән Бюджет								2500
Тәберде Чаллысы авылы ФАП на капитал ремонт	Берләште релгән Бюджет								600,0

4. Программа чараларының нәтижәлеген бәяләү.

Комплекслы үсеш программасы жирлекнең социаль инфраструктурасын үстерүдә уңай нәтижә бирәчәк чаралар комплексын башкаруны күздә тотта. Алга киткән социаль инфраструктура булганда, муниципаль берәмлек бизнес алып бару өчен үзенә жәлеп итеп торачак. Бу очракта тәкъдим ителгән программаны тормышка ашыру төп уңай нәтижеләрне билгели: бюджет, коммерция, социаль нәтижелелекне.

Коммерция нәтижәсе - кече һәм урта бизнесны үстерү, эшлекле инфраструктураны үстерү, эшлекле имиджны арттыру.

Бюджет нәтижәсе - предприятиеләрне үстерү бюджет керемнәренә артуына китерәчәк.

Социаль нәтижелелек - яңа эш урыннары булдыру, торак фондын арттыру, коммуналь хезмәтләрнең сыйфатын күтәрү.

5. Жирлекнең социаль инфраструктурасы объектларын проектлаштыру, төзү һәм реконструкцияләү өлкәсендә эшчәнлекне норматив-хокүкый һәм мәгълүмати тәэмин итүне камилләштерү буенча тәкъдимнәр.

2017-2035 елларга Котлы Бөкәш авыл жирлегенең социаль инфраструктурасын комплекслы үстерү программасы югарыда билгеләнгән система билгеләре буенча төркемләнгән һәм булган ресурслардан һәм территория потенциалынан нәтижәле файдалану нигезендә жирлекнең төп социаль-икътисади максатларына ирешүгә юнәлдерелгән конкрет чаралар һәм көтелгән нәтижеләр рәвешендә тәкъдим ителә. Авыл жирлеге белән идарә итүгә күчү халыкның иминлеге, икътисадый тотрыклылык һәм куркынычсызлык мәнфәгатләре аша, конкрет эчтәлекле һәм программа чаралары рәвешендә белдерелә, аерым авылларның да, тулаем муниципаль берәмлекнең дә социаль-икътисади үсешен тәэмин итәргә мөмкинлек бирә.

Авыл жирлегенең социаль инфраструктурасын үстерү буенча уртача сроклы программаны эшләү һәм кабул итү социаль, финанс, инвестицион, икътисади сәясәт приоритетларын беркетергә, күп еллар эчендә жыелган проблемаларны хәл итү тәртибен һәм срокларын билгеләргә мөмкинлек бирә. Ә авыл жирлеге территориясендә “уен кагыйдәләре” н беркетүче программалар һәм аны тормышка ашыру өчен төзелә торган механизмнар авыл жирлегенең идарәче һәм эшкуарлык кадрларының эшлекле активлыгын арттырырга, аның территориясендә икътисадый һәм хужалык эшчәнлеген активлаштыру өчен кирәкле шартлар булдырырга мөмкинлек бирәчәк.